

CSS

CSS увод

- Визуелна презентација (изглед, стил) HTML документа подешава се коришћењем CSS језика (енгл. *Cascading Style Sheets*) – Каскадни опис стилова.
- Помоћу CSS можемо да мењамо стил текста и фонта, мењамо боју текста или додамо позадинску боју HTML елементу, вршимо позиционирање елемента, дефинишемо његове димазије...
- Изглед комплетне веб локације можете да мењате тако што измените само један стил.
- Актуелна W3C препорука је верзија CSS3 језика.

CSS увод

- <http://www.ifindit.com/>
- http://travelassist.com/mag/mag_home.html
- <http://www.taco.com/>

Укључивање CSS-а HTML документе

- Спољашњи описи – представља засебан текстуални документ који у себи садржи више правила, састоји се од имена документа и екстензије `css`. Представља најчешћи метод додавања стилова.
- Иста датотека са CSS описом се затим може укључити у већи број HTML докумената (појединачних веб-страница).
- Укључивање спољашњег CSS описа у HTML документ (појединачну веб-страницу) се најшешће врши коришћењем елемента `link` у заглављу документа (елементу `head`).
- `<link rel="stylesheet" type="text/css" href="stil.css" />`

Укључивање CSS-а HTML документе

- Уграђени опис стилова – он се поставља у документ помоћу елемента `style` и његова правила се примењују само на тај документ.
- Елемент `style` се додаје у заглављу документа (`head`).

```
<head>
```

```
...
```

```
<style type="text/css">
```

```
p { color : blue; }
```

```
</style>
```

```
...
```

```
</head>
```

Укључивање CSS-а HTML документе

- Уметнути опис стилова – стилови се додају помоћу style атрибута у самом елементу. Више својства се раздвајају тачка-зарезом.
- `<p style="color:red; margin-left:10px;">Ово је пасус</p>`
- Стиливи се односе само на конкретан елемент.

CSS синтакса

- Свако правило се састоји од **селектора** који одређују на које се елементе стилови односе, затим, у витичастим заградама следи декларација, при чему су декларације међусобно раздвојене тачка-зарезима.
- Свака декларација садржи **име својства** нпр. боја (color) и њене **вредности** (green, rgb(220,33,44)).

декларација

селектор { својство: вредност }

блок декларација

```
селектор {  
    својство1: вредност1;  
    својство2: вредност2;  
    својство3: вредност3;  
}
```

CSS синтакса

- `p { color: red; font-size: 14px; }`
- `p` је селектор и он означава да се врши подешавање свих пасуса у оквиру странице, а затим се кроз две декларације својству *color* поставља вредност `red` (чиме се боја текста у пасусима поставља на црвену), а својству *font-size* се поставља вредност величине фонта на 14 пиксела.

CSS ФОНТ

- Својства која се односе на фонт:

1. font-family

2. font-size

3. font-weight

4. font-style

5. font

font-family (фамилија фонта)

- Својство дефинише фамилију фонта.
- font-family
 1. Вредности: једно или више имена фамилија фонтова (раздвојених зарезима) | inherit
 2. Подразумевано: зависи од веб читача
 3. Примењује се: на све елементе
 4. Наслеђује: да
- За раздвајање имена корисити се зарез, и имена морају бити под наводницима.

font-family (фамилија фонта)

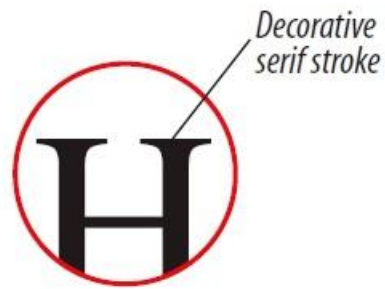
- `body { font-family: Arial; }`
- `h1 { font-family: Courier, monospace; }`
- `p { font-family: "Duru Sans", Verdana, sans-serif; }`

Генеричке породице фонтова

- serif: Times, Times New Roman, Georgia. Серифна писма имају украсна задебљања на крајевима (штампани материјал).
- sans-serif: Arial, Arial Black, Verdana, Trebuchet MS, Helvetica, Geneva. Серифна писма немају украсна задебљања на крајевима (екрани рачунара).
- monospace: Courier, Courier New. Сви знакови заузимају исти простор.
- cursive: Apple Chancery, Zapf-Chancery, Comic Sans. Симулирају ручно писана слова.
- fantasy: Impact, Western

Генеричке породице фонтова

Serif

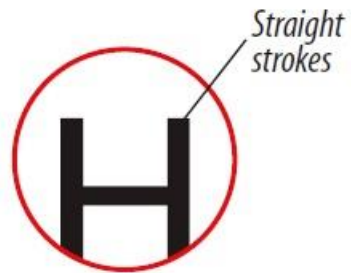
Hello
Times

Hello
Georgia

Hello
Times New Roman

Hello
Lucida (Mac)

Sans-serif

Hello
Veranda

Hello
Trebuchet MS

Hello
Arial

Hello
Arial Black

Генеричке породице фонтова

Monospace

W i

*Monospace font
(equal widths)*

W i

*Proportional font
(different widths)*

Hello

Courier

Hello

Courier New

Hello

Andale Mono

Cursive

Hello

Apple Chancery

Hello

Comic Sans

Hello

Snell

Fantasy

Hello

Imapct

HELLO

Stencil

HELLO

Mojo

Задавање фонтова

- Када се задаје фонт најбоље је навести главни фонт, затим заменске фонтове и на крају генерички сродну фамилију.
- `font-family: Verdana, Arial, Helvetica,sans-serif;`

font-size (величина фонта)

- Дефинише величину фонта.
- font-size
 1. Вредности: јединица дужине | проценат | xx-small | x-small | small | medium | large | x-large | xx-large | smaller | larger | inherit
 2. Подразумевано: medium
 3. Примењује се : све елементе
 4. Наслеђује: да
- * Јединица дужине: px, em, rem

font-size (величина фонта)

- `h2 { font-size: 22px; }`
- `h1 { font-size: x-large; }`
- `li { font-size: larger; }`

Кључне речи

Кључне речи у фонту Verdana.

xx-small | x-small | small | medium | large | **x-large** | **xx-large**

Кључне речи у фонту Times.

xx-small | x-small | small | medium | large | **x-large** | **xx-large**

font-weight (дебљина фонта)

- Својство служи за подебљање фонта.
- font-weight
 1. Вредности: normal | bold | bolder | lighter | 100 | 200 | 300 | 400 | 500 | 600 | 700 | 800 | 900 | inherit
 2. Подразумевано: normal
 3. Примењује се: на све елементе
 4. Наслеђује: да

font-weight (дебљина фонта)

normal | **bold** | **bolder** | lighter

100 | 200 | 300 | 400 | 500

600 | **700** | **800** | **900**

font-style (искошеност)

- Одређује положај текста, тј. да ли ће слова бити вертикална (*normal*) или искошена (*italic*).
- `font`
 1. Вредности: `normal` | `italic` | `oblique` | `inherit`
 2. Подразумевано: `normal`
 3. Примењује се: на све елементе
 4. Наслеђује: да

font-style (искошеност)

Ово је параграф, *normal*.

Ово је параграф, italic.

Ово је параграф, oblique.

font – групно својство

- font својство представља скраћеницу за обједињавање свих својства у вези фонта у једно правило.
- font
 1. Вредности: font-style font-weight font-size/line-height font-family | inherit
 2. Подразумевано: зависи од подразумеване вредности појединачног својства
 3. Примењује се: на све елементе
 4. Наслеђује: да
- Једина два обавезна својства су: font-size и font-family

font – групно својство

- { font: *style weight size/line-height font-family* }
- h3 { font: italic bold 18px/1.5 Verdana, sans-serif; }

text-align (поравњање текста)

- Својство служи за хоризонтално поравњање текста, исто као и у програмима за обраду текста (Word).
- text-align
 1. Вредности: left | right | center | justify | inherit
 2. Подразумевано: left
 3. Примењује се: елементе блока, ћелије у табели, уметнуте елементе који се понашају као елементи блока
 4. Наслеђује: да

text-align (поравњање текст)

- text-align: left; поравњава текст по левој страни
- text-align: right; поравњава текст по десној страни
- text-align: center; центрира текст
- text-align: justify; обострано поравњање

text-align (поравњање текст)

text-align: left

Paragraph 1. The text-align property controls the horizontal alignment of the text within an element. It does not affect the alignment of the element on the page. The resulting text behavior of the various values should be fairly intuitive.

text-align: right

Paragraph 2. The text-align property controls the horizontal alignment of the text within an element. It does not affect the alignment of the element on the page. The resulting text behavior of the various values should be fairly intuitive.

text-align: center

Paragraph 3. The text-align property controls the horizontal alignment of the text within an element. It does not affect the alignment of the element on the page. The resulting text behavior of the various values should be fairly intuitive.

text-align: justify

Paragraph 4. The text-align property controls the horizontal alignment of the text within an element. It does not affect the alignment of the element on the page. The resulting text behavior of the various values should be fairly intuitive.

text-decoration (декорација текста)

- Својство служи за додавање линије испод текста, изнад текста или преко текста. Линкови су обично подразумевано подвучени и дизајнери често искључују тај ефекат, осим када је миш изнад линка.
- text-decoration
 1. Вредности: none | underline | overline | line-through | blink
 2. Подразумевано: none
 3. Примењује се: све елементе
 4. Наслеђује: не

text-decoration (декорација текста)

- `text-decoration: underline;` подвлачи текст
- `text-decoration: overline;` додаје линију изнад елемента
- `text-decoration: line-through;` додаје линију преко текста (прецртава текст)
- `text-decoration: blink;` текст трепће

* Пример искључивања подвачења испод хиперлинкова:

```
a {text-decoration: none;}
```

text-transform (трансформација текста)

- Својство служи за трансформацију текста из малих у велика слова и обрнуто, или пребацивање првих слова речи у велика.
- text-transform
 1. Вредности: none | capitalize | lowercase | uppercase | inherit
 2. Подразумевано: none
 3. Примењује се: све елементе
 4. Наслеђује: да

text-transform (трансформација текста)

- `text-transform: none;` остаје како је написано
- `text-transform: capitalize;` прво слово сваке речи пребацује у велико
- `text-transform: lowercase;` сва слова се пребацују у мала
- `text-transform: uppercase;` сва слова се пребацују у велика

text-indent (увлачење текста)

- Својство служи за увлачење првог реда текста за јединицу мере.
- text-indent
 1. Вредности: мера дужине | проценат | inherit
 2. Подразумевано: 0
 3. Примењује се: елементе блока, ћелије у табели, уметнуте елементе који се понашају као елементи блока
 4. Наслеђује: да

text-indent (увлачење текста)

20px

 Paragraph 1. The text-indent property indents only the first line of text by a specified amount. You can specify a length measurement or a percentage value.

25%

 Paragraph 2. The text-indent property indents only the first line of text by a specified amount. You can specify a length measurement or a percentage value.

word-spacing (размак између речи)

- Својство подешава размак између речи вредност обично задата у пикселима.
- word-spacing
 1. Вредности: мера дужине | normal | inherit
 2. Подразумевано: normal
 3. Примењује се: све елементе
 4. Наслеђује: да

letter-spacing (размак између слова)

- Својство подешава размак између слова вредност обично задата у пикселима.
- letter-spacing
 1. Вредности: мера дужине | normal | inherit
 2. Подразумевано: normal
 3. Примењује се: све елементе
 4. Наслеђује: да